

HANDLINGSPLAN

VOLD, SEKSUELLE OVERGREP OG OMSORGSSVIKT

SPRINGKLEIV BARNEHAGE AS

21. februar 2019
Skrevet av: grethe

VOLD, SEKSUELLE OVERGREP OG OMSORGSSVIKT

SPRINGKLEIV BARNEHAGE AS

FORMÅL

Rammeplan for barnehager gir tydelige føringer i forhold til å forebygge, håndtere, stoppe og følge opp barn som opplever krenkelser.

Handlingsplanen er laget slik at personalet har klare rutiner å arbeide etter, når de har mistanke om at barn opplever vold, seksuelle overgrep eller omsorgssvikt, samt forebyggende arbeid sammen med barna.

Personalet skal vite hvilke plikter de har, når de arbeider med barn. Det er hele personalets ansvar å melde fra om de mistenker eller oppdager alle former for krenkelser. Planen vil vise hva vi skal gjøre i slike situasjoner.

OPPLYSNINGSPLIKT BARNEHAGELOVEN

§ 22. Opplysningsplikt til barneverntjenesten

Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.

Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov om barneverntjenester § 4-10, § 4-11, § 4-12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige adferdsvansker, jf. samme lov § 4-24. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger. Opplysninger skal normalt gis av styrer.

AVVERGEPLIKT

Alle har en plikt til å avverge nærmere angitte straffbare handlinger. Dette følger av straffeloven § 196. Plikte til å avverge et straffbart forhold inntreffer når man holder det for sikkert eller mest sannsynlig at den aktuelle straffbare handlingen vil bli eller er begått. I slike tilfeller opphever avvergingsplikten en eventuell taushetsplikt. Det er også straffbart å medvirke til brudd på avvergeplikten, for eksempel ved å overtale noen til ikke å melde fra til politiet. (Hentet fra regjeringen.no)

Straffeloven § 196. Plikt til å avverge et straffbart forhold

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater gjennom anmeldelse eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen er eller vil bli begått. Avvergingsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt ...

DEFENISJON «BEKYMRING»

Med bekymring for barn mener vi alle hendelser, væremåter, signaler og uttalelser fra barnet og/eller barnets omsorgspersoner som vekker en bekymring eller uro for om barnet har det bra. (Siri Søftestad)

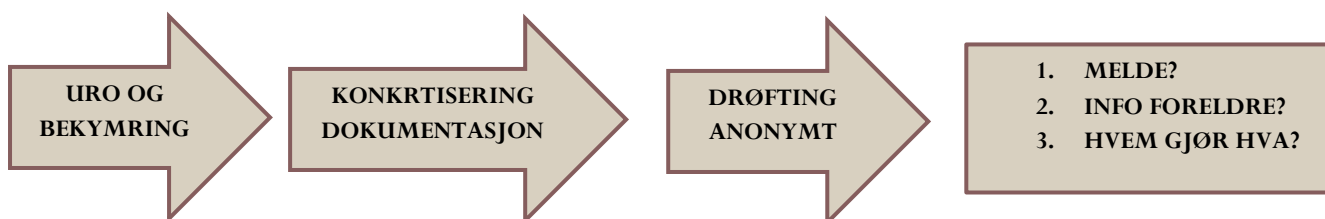
HVA GJØR VI NÅR VI ER BEKYMRET FOR ET BARN

Dersom det ikke finnes en tydelig årsak i barnehagen, skal følgende gjøres:

1. Den ansatte sier umiddelbart fra til Inger Ann
2. Den ansatte skriver snarest og konkret om hva som skjedde, når og hvor. Bruk eget dokumentasjonsskjema
3. Inger Ann spør andre ansatte om de har bekymringer
4. Inger Ann drøfter saken med Grethe og Bjørn-Ivar
5. Grethe kontakter drøftingspartnere anonymt (se egen liste)
6. Inger Ann, Grethe og Bjørn-Ivar tar valget om melde? Info foreldre? Eller fortsette observasjon?

Dersom du er uenig i ledelsens avgjørelse om behandling av saken (eventuelt uenige i at det ikke er en bekymring for barnet), plikter du selv å melde fra.

Hele personalet har et ansvar i å melde fra.

KRENKELSER

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. (Rammeplan 2017)

Hva er krenkelser?:

- Omsorgssvikt
- Fysisk vold
- Psykisk vold
- Seksuelle overgrep

FOREBYGGENDE TILTAK I PRAKSIS MED BARNEGRUPPEN

Barnehagen skal være en forebyggende arena og aktivt arbeide med barns psykiske og fysiske helse. Vi skal lære barna om kroppen vår og retten til selv å bestemme over denne. Rammeplanen kapittel 9 (Kropp, bevegelse, mat og helse), sier følgende om dette temaet:

- Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om enge og andres grenser
- Vi skal bidra til at barna blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser
- Bidra til at barna setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser
- Bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser
- Personalet skal kjenne og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn

Hvordan jobber vi i praksis med barnegruppen?

- ✓ Samtaleverktøy «Kroppen er min» for førskolebarna
- ✓ Samtaleverktøy fra Statens barnehus «Stopp! Min kropp!» for barnegruppen på stor avdeling og de eldste barna på liten avdeling.
- ✓ Vise film fra NRK-super «kroppen min eier jeg», med samtykke fra foresatte
- ✓ Barnesamtaler
- ✓ Skape et miljø der barn har muligheter til å fortelle og du som voksen til å lytte

FOREBYGGENDE TILTAK I PRAKSIS - VOKSENROLLEN

Barnehagen skal ha et tydelig fokus på tiltak for å unngå overgrep i barnehagen. Vi ønsker å gi foreldre en bekymringsløs hverdag når vi har ansvaret for deres barn. Vi er også opptatt av at våre ansatte ikke skal bli mistenkeliggjort, ved da å synliggjøre våre rutiner og forebyggende arbeid.

- Dør til stellerom skal være åpen ved stell av barn
- Dør til toalett skal være åpen dersom voksen hjelper barn
- Nyansatte, vikarer og utplasseringer skal ikke skifte bleier før de er erfarne
- Private mobiltelefoner eller fotoapparat skal ikke medbringes utenfor pauserommet
- Ansatt skal si fra hvis det oppdages adferd som tyder på at noe ikke stemmer
- Personalet skal få opplæring/kunnskap om hvordan vi snakker med barn om retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser. (våren 2019)

KONTAKTLISTE DRØFTINGSPARTNERE

✓ Barneverntjenesten	37 01 30 00
✓ Barnevernvakten (15.00-23.00)	37 01 31 01
✓ Politiets familievoldskordinator	02800
✓ Statens Barnehus Kristiansand	99 25 71 61
✓ Alarmtelefonen for barn og unge	116 111
✓ SMSO (Senter mot seksuelle overgrep)	38 07 11 11

Hjemmesider som hele personalet må gjøre seg kjent med:

Barneverntjenesten Arendal Kommune:

<https://barnevernvakten.no/kommuner/arendal-kommune>

Statens barnehus Kristiansand

<https://www.statensbarnehus.no/>

SMSO (Senter for seksuelle overgrep)

<https://smso-agder.no/>

Østre Agder krisesenter

<https://www.arendal.kommune.no/barn-og-unge-pa-krisesenteret/>

Alarmtelefonen for barn og unge

<https://www.116111.no/>

Agder politidistrikt

<https://www.politiet.no/rad/overgrep-mot-barn/seksuelle-overgrep-mot-barn/>

Redd barna

<https://www.reddbarna.no/forstyr/til-barn-og-unge-her-faar-du-hjelp>

reddesmå (Siri Søftestad)

www.reddesma.no

Barnefokus (Inger Lise Andersen)

<http://www.barnefokus.com/1.html>

Stine Sofie stiftelsen

<https://www.stinesofiesstiftelse.no/>

Stine Sofie senteret

<https://www.stinesofiesenteret.no/>

Sist redigert 21.02.2019

Grethe Sigbjørnsen

SKJEMA FOR DOKUMENTASJON AV BEKYMRINGER

DATO:

KL.:

Hva hendte?

Oversikt over hendelsesforløpet

Barnets følelsesmessige reaksjoner:

Før hendelsen:

Ved hendelsen:

Etter hendelsen:

Referat av hva som ble sagt:

Hvem var tilstede:

Sammenhengen:

Foranledningen

Hvor?

Underskrift: